

Projekt

Wójta Gminy Miedźno z dnia 20 lutego 2026 r.

**UCHWAŁA NR __/__/2026
RADY GMINY MIEDŹNO**

z dnia 2026 r.

**w sprawie „Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej dla gminy Miedźno na lata 2026-2030”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.1673) **Rada Gminy Miedźno uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się „Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla gminy Miedźno na lata 2026-2030” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miedźno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY
OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
DLA GMINY MIEDŹNO 2026-2030**

Spis treści

WSTĘP	3
OBJAŚNIENIE POJĘĆ	4
PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	7
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA I DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY MIEDŹNO	8
CHARAKTERYSTYKA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA PODSTAWIE DANYCH INSTYTUCJONALNYCH	10
ANALIZA ANKIET PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD PRACOWNIKÓW GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	16
DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ- GŁÓWNE WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH	18
ANALIZA SWOT	21
WNIOSKI I REKOMENDACJE	23
ADRESACI PROGRAMU	24
REALIZATORZY PROGRAMU	25
CELE PROGRAMU I KIERUNKI DZIAŁAŃ	25
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	34
MONITORING I EWALUACJA	34
BIBLIOGRAFIA	35
Spis publikacji	35
Źródła internetowe	35
Spis wykresów	35
Spis tabel	35

WSTĘP

Zjawisko przemocy domowej ma charakter złożony i wielowymiarowy. Może obejmować szerokie spektrum zachowań w różnych formach, zachodzących w relacjach międzyludzkich, przy czym – wraz z rozwojem społeczeństwa i postępuem cywilizacyjnym – ustalenie ich wyczerpującego katalogu jest w zasadzie niemożliwe. Przemoc domowa może dotyczyć nie tylko osoby tworzące rodziny w sensie instytucjonalnym, ale także osoby zamieszkujące we wspólnym gospodarstwie domowym. Niejednokrotnie przemocą są dotknięte dzieci, które ze względu na swoje uwarunkowania nie są w stanie same podjąć skutecznej obrony swoich praw. Zachowania, składające się na zjawisko przemocy domowej, prowadzą do naruszenia podstawowych praw człowieka, tj. godności, nietykalności i integralności cielesnej, prywatności, a także innych wartości, które nie mieszczą się w katalogu praw podstawowych, tj. poczucia bezpieczeństwa.

Przeciwdziałanie temu zjawisku jest procesem złożonym, wymagającym dla swojej skuteczności wielokierunkowego działania i wielostronnej współpracy podmiotów państwowych i prywatnych, organów, instytucji i jednostek.¹

By przeciwdziałanie przemocy domowej było efektywne i skuteczne, konieczne jest prowadzenie kompleksowych działań przez poszczególne podmioty zaangażowane w proces przeciwdziałania przemocy, a jednocześnie niezbędne jest ich stałe koordynowanie za pomocą odpowiednich „narzędzi”, którymi można nazwać gminne, powiatowe i wojewódzkie programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Współpraca społeczności lokalnej, władz Gminy Miedźno oraz instytucji partnerskich stanowi fundament budowania środowiska wolnego od przemocy, zapewniającego bezpieczeństwo i poszanowanie godności każdego mieszkańca.

¹ Redakcja naukowa Poniatowski. M, Maciejczyk-Krysiak.N, Starybrat.J, *Wybrane aspekty prawne przeciwdziałania przemocy domowej*, dostęp online: https://wydawnictwo.iws.gov.pl/wp-content/uploads/2024/06/17_Wybrane-aspekty-prawne-przeciwdziaania-przemocy_DRUK.pdf

OBJAŚNIENIE POJEĆ

Ilekoć w Programie jest mowa o:

1) przeciwdziałaniu przemocy domowej – oznacza to wszelkie działania podejmowane na rzecz niwelowania skutków przemocy, w tym te podejmowane bezpośrednio w indywidualnych przypadkach występowania przemocy domowej, jak i wszelkie działania profilaktyczne mające zapobiegać występowaniu przemocy domowej;

2) osobie/rodzinie zagrożonej występowaniem przemocy domowej – oznacza to osobę/rodzinę o podwyższonym ryzyku wystąpienia przemocy spowodowanym sprzyjającymi temu czynnikami, np. najbliższym otoczeniem, w którym stosowanie przemocy przyjęte jest za normę, dziedziczeniem wzorca przemocy, uzależnieniami, trudną sytuacją socjalno- bytową;

3) przemocy psychicznej – oznacza to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia wartości drugiej osoby, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu, które powoduje poważne szkody psychologiczne i może przejawiać się poprzez: wyśmiewanie, narzucanie swojego zdania i poglądów, stałe ocenianie, krytykę, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.

4) przemocy fizycznej – oznacza to naruszenie granic ciała powodujące ból fizyczny, uszkodzenie ciała, pogorszenie zdrowia lub pozbawienie życia, które przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie, popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp.

5) przemocy seksualnej – oznacza to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić, które przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytykę zachowań seksualnych, itp.

6) przemocy ekonomicznej – oznacza to celowe niszczenie czyjejś własności, pozbawianie środków lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby, które przejawia się poprzez: okradanie, zabieranie pieniędzy, niełożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, itp.

7) zaniedbania – oznacza to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych, których najczęściej doświadczają dzieci, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, oznaczające pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.

8) cyberprzemocy – oznacza to przemoc internetową i agresję elektroniczną stosowaną przy użyciu technologii informacyjnych i komunikacyjnych przy użyciu takich narzędzi, jak: czaty, emaile, fora dyskusyjne i SMS-y, których przejawy to m.in.: nękanie, wyśmiewanie i zastraszanie, będącą zazwyczaj działaniem umyślnym i powtarzającym się, które prowadzi do cierpienia i różnorodnych krzywd, w tym psychicznych i ekonomicznych;

9) środkach ochrony osoby doznającej przemocy – oznacza to zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową, która swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy, dotyczące: zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy, zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy, zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do którego uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w których zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, oraz przebywania na tym terenie, a także nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;

10) programie korekcyjno – edukacyjnym (zwanym dalej: PKE) – oznacza to program dla osób stosujących przemoc, którego celem jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy, realizowany zgodnie

z obowiązującymi standardami określonymi w drodze rozporządzenia wydanego przez właściwego Ministra, którego realizację i obsługę zapewnia budżet państwa;

11) programie psychologiczno - terapeutycznym (zwanym dalej: PPT) – oznacza to program dla osób stosujących przemoc, którego celem jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy, realizowany zgodnie z obowiązującymi standardami określonymi w drodze rozporządzenia wydanego przez właściwego Ministra, którego realizację i obsługę zapewnia budżet państwa;

12) oddziaływaniach wobec osób stosujących przemoc – oznacza to wszelkie inne działania kierowane do osób stosujących przemoc, poza programem korekcyjno-edukacyjnym i psychologiczno- terapeutycznym finansowanych z budżetu państwa, których celem jest motywowanie do zmiany zachowań przemocowych, edukowanie w zakresie skutków stosowania przemocy domowej, korygowanie zachowań przemocowych;

13) procedurze „Niebieskie Karty” (zwanej dalej: NK) – oznacza to ogół czynności, w tym interwencji, podejmowanych i realizowanych bez wymaganej zgody osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową przez członków zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno–pomocowych. Procedura „Niebieskie Karty” jest narzędziem, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, ale także współpraca przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej;

14) Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej (zwanym dalej: Zespole Interdyscyplinarnym lub ZI) – oznacza to Zespół powołany przez Wójta Gminy, w którego skład wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, Żandarmerii Wojskowej, kuratorzy sądowi, a także, w którego skład mogą wchodzić prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, którego zadaniem jest tworzenie warunków umożliwiających realizację działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym, inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom, inicjowanie działań w stosunku do

osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;

15) Grupie diagnostyczno – pomocowej (zwaną dalej: GDP) – oznacza to grupę powołaną przez Zespół Interdyscyplinarny w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, a także realizacji procedury „Niebieskie Karty”, w skład której wchodzi pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej i funkcjonariusz Policji, a w sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową- żołnierz Żandarmerii Wojskowej.

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Miedźno na lata 2026-2030 został opracowany w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, a także stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych, bądź doznających przemocy domowej. Program zakłada realizację kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę osób doznających przemocy domowej, jak również edukowanie osób stosujących przemoc, korygowanie ich postaw i zachowań. Przewiduje również edukację społeczności lokalnej w zakresie zjawiska przemocy domowej oraz działalność informacyjną na temat miejsc i form możliwej pomocy dla osób dotkniętych tym problemem lub będących świadkami przemocy.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Miedźno został opracowany w oparciu o aktualne przepisy prawa oraz wytyczne instytucji rządowych i pozarządowych, zajmujących się problematyką przemocy. Program ten zakłada współpracę różnych instytucji i organizacji, zarówno na szczeblu lokalnym, jak i krajowym, w celu skutecznej realizacji założonych celów.

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej
2. Ustanowienie Rządowego Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030
3. Rozporządzenia wykonawcze do ustawy:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta”,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

4. Inne akty prawne i procedury powiązane:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 11 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
- Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA I DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY MIEDŹNO

Przemoc domowa zazwyczaj ma charakter długotrwały i cykliczny. Można wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

- 1) faza narastania napięcia – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;
- 2) faza ostrej przemocy – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szal, jakiś drobniaczek wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają policję, szukają pomocy;

3) faza miodowego miesiąca – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. "Sprawca" jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprasinyom często towarzyszą łzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy "drugą szansę". Faza miodowego miesiąca zatrzymuje osobę pokrzywdzoną w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doznającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna, ekonomiczna, w formie zaniedbania, czy cyberprzemoc popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art. 207 Kodeksu karnego), za które grozi kara pozbawienia wolności od trzech miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od 2 do 15 lat.

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- 1) objawy fizyczne (m.in. urazy, obrzęki, otarcia, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, oparzenia, siniaki, choroby w wyniku powikłań i stresu);
- 2) objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, próby samobójcze, samobójstwa, zmienność nastrojów, niska samoocena i poczucie własnej wartości, zespół stresu pourazowego, napady paniki, zaburzenia snu, zaburzenia psychosomatyczne);
- 3) objawy społeczne (m.in. wycofanie społeczne, nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji);
- 4) objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiczne).

Znowelizowane przepisy dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej do katalogu form przemocy na szkodę osób najbliższych wprowadzają cyberprzemoc. Cyberprzemoc jest poważnym problemem społecznym. Tylko 15,8% rodziców wie, że ich

dziecko doświadczyło przemocy słownej w internecie. Tymczasem aż 48,8% nastolatków twierdzi, że było ofiarą agresji słownej w sieci. (Rodzice Nastolatków 3.0. Raport z ogólnopolskiego badania społecznego, NASK, 2019). Przemoc internetowa ma też cechę, której nie ma żaden inny rodzaj przemocy: nigdy się nie kończy. To, co raz trafi do Sieci, zostaje w niej na zawsze. Cyberprzemoc jest rodzajem przemocy dotykającej także całą rodzinę. Sprawca cyberprzemocy domowej może wykorzystywać narzędzia komputerowe do sprawowania kontroli nad osobą doznającą przemocy, a także do emocjonalnego znęcania się. Z innej strony, jeśli ktoś jest ofiarą cyberprzemocy poza rodziną, to bez wsparcia rodziny może sobie nie poradzić z przemocową sytuacją. Dotyczy to w szczególności dzieci i młodzieży doświadczającej cyberprzemocy rówieśniczej – do jej zaprzestania i do zminimalizowania szkód potrzebne jest wsparcie świadomej rodziny.

Charakterystyka problemu przemocy domowej na podstawie danych instytucjonalnych

Tabela 1. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną z powodu przemocy oraz uzależnień

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną	Rok	Liczba
rodziny korzystające z pomocy społecznej	rok 2022	0
	rok 2023	4
	rok 2024	3
liczba osób w rodzinach	rok 2022	0
	rok 2023	8
	rok 2024	9
rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	rok 2022	0
	rok 2023	3
	rok 2024	1
rodziny korzystające ze pracy socjalnej z powodu przemocy domowej	rok 2022	13
	rok 2023	23
	rok 2024	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Jak pokazują powyższe statystyki, na przestrzeni trzech ostatnich lat wzrosła liczba rodzin, a tym samym liczba osób korzystających z pomocy oferowanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej. W roku 2023 odnotowano najwyższe wskaźniki dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy Ośrodka z powodu uzależnień oraz przemocy utrzymują się na zbliżonym poziomie.

Tabela 2. Procedura *Niebieskie Karty*

Wszczęcie procedury <i>Niebieskie Karty</i>	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Wpłynęło ogółem	A: 10 B: 10 C: 9 D: 8	A: 20 B: 20 C: 19 D: 16	A: 14 B: 14 C: 11 D: 8
Z Ośrodka Pomocy Społecznej	0	0	2
Z Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Z placówek ochrony zdrowia	0	0	0
Z Policji	10	18	12
Z placówek oświatowych	0	1	0
Z innego ośrodka pomocy społecznej	0	1	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Tabela 2. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową

Liczba zdarzeń związanych z przemocą	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba osób doznających przemocy domowej (ogółem), w tym:	25	24	27
kobiety	16	17	17
mężczyźni	5	4	3
małoletni do 13 r. ż	2	2	2
Nieletni w przedziale 13-18 r. ż	2	1	5
Liczba osób stosujących przemoc domową (ogółem), w tym:	21	20	19
kobiety	4	1	4
mężczyźni	17	19	15
nieletni	0	0	0
Liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu (ogółem), w tym:	7	10	8
kobiety	1	0	1
mężczyźni	6	10	7
nieletni	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych, na przestrzeni trzech ostatnich lat nieco zmalała liczba osób stosujących przemoc domową. Jednocześnie wskaźnik dotyczący osób doświadczających przemocy domowej w roku 2024 był najwyższy co może świadczyć o tym, że przypadki przemocy domowej dotyczą rodzin wielodzietnych lub gospodarstw wieloosobowych. W zdecydowanej większości zarejestrowanych przypadków osobami stosującymi przemoc byli mężczyźni, a osobami doświadczającymi przemocy kobiety. Liczba przypadków przemocy domowej związanych z nadużywaniem alkoholu, utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Tabela 3. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

Działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	5	13	26
Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego	18	19	14
Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego ogółem, w tym:	46	44	46
- kobiety	20	18	21
- mężczyźni	22	23	18
- dzieci	4	3	7
Liczba powołanych Grup diagnostyczno-pomocowych	5	5	13
Liczba posiedzeń Grup diagnostyczno-pomocowych	12	31	34
Liczba rodzin objętych pomocą Grup diagnostyczno-pomocowych	18	19	14
Liczba osób objętych pomocą Grup diagnostyczno-pomocowych ogółem, w tym:	46	44	46
- kobiety	20	18	21
- mężczyźni	22	23	18
- dzieci	4	3	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Tabela 4. Stosowanie procedury Niebieskie Karty przez uprawnione podmioty

Stosowanie procedury NK przez uprawnione podmioty	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-A” przez pracowników socjalnych wszczynających procedurę	0	0	0
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-C” przez członków grup diagnostyczno- pomocowych	9	19	11
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-D” przez członków grup diagnostyczno- pomocowych	8	16	8
Liczba rodzin objętych procedurą „NK”	18	19	18
Liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę „NK” w danym roku	10	20	14
Liczba zakończonych procedur „NK” ogółem, w tym:	17	13	7
- w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej	17	13	7
- po rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowania działań	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Liczba wniosków skierowanych do prokuratury:

2022 - 0

2023 - 0

2024 - 1

Liczba wniosków skierowanych na policję:

2022 - 3

2023 - 4

2024 – 4

Liczba osób skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku z przemocą domową, w której występuje problem alkoholowy:

2022 - 0

2023 - 0

2024 - 0

Liczba osób objętych programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową:

2022 - 0

2023 - 0

2024 - 0

Liczba rodzin, w których stwierdzono występowanie przemocy domowej i które otrzymały pomoc zmierzającą do wyeliminowania niepożądanych zjawisk przemocowych:

2022 ogółem 18, w tym:

- pomoc prawna 0 osób
- pomoc psychologiczna 0 osób
- praca socjalna 18 osób

2023 ogółem 19, w tym:

- pomoc prawna 0 osób
- pomoc psychologiczna 0 osób
- praca socjalna 19 osób

2024 ogółem 18, w tym:

- pomoc prawna 0 osób
- pomoc psychologiczna 7 osób
- praca socjalna 18 osób

Tabela 5. Liczba rodzin, w których stwierdzono występowanie przemocy domowej

Liczba rodzin, w których stwierdzono daną formę przemocy zdefiniowaną w Kodeksie Karnym	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Przemoc fizyczna (art. 217 k.k./art. 157 § 1 i 2 k.k.)	6	12	11
Przemoc psychiczna (art. 207 k.k./art. 190 k.k./art. 190a k.k./art. 191 k.k.)	8	17	13
Przemoc seksualna (art. 197 k.k./art. 200 k.k./art. 201 k.k./ art. 202 § 2 k.k.)	0	0	0
Przemoc ekonomiczna (art. 278 k.k./art. 288 k.k./art. 209 k.k.)	0	2	1
Zaniedbywanie (art. 210 k.k./art. 160 § 2 k.k.)	0	1	0
Inne (art. 211 k.k./art. 193 k.k./art. 189 k.k.)	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

PUNKT KONSULTACYJNY DS. UZALEŻNIEŃ ORAZ PRZEMOCY W GMINIE MIEDŹNO

Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień oraz Przemocy w Rodzinie w Gminie Miedźno oferuje wszechstronną pomoc dla osób borykających się z problemami uzależnień oraz przemocy w rodzinie. Celem Punktu jest udzielanie wsparcia psychicznego, prawnego oraz terapeutycznego, a także przeciwdziałanie i leczenie uzależnień oraz pomoc ofiarom przemocy.

Zakres działania Punktu Konsultacyjnego:

Bezpłatna pomoc prawna – Punkt oferuje bezpłatne porady prawne dla osób, które doświadczyły przemocy domowej, są w trudnej sytuacji życiowej lub mają problemy związane z uzależnieniami. Udzielane są konsultacje prawne w zakresie ochrony przed przemocą, prawa cywilnego, rodzinnego oraz w kwestiach związanych z uzależnieniami.

Psychoterapeuta ds. uzależnień – Osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych (np. alkoholu, narkotyków, leków) oraz zachowań (np. hazardu, Internetu) mogą skorzystać z pomocy psychoterapeuty, który prowadzi terapię uzależnień. Psychoterapeuta pomaga w rozpoznawaniu problemu a także wspiera osoby uzależnione w procesie wychodzenia z nałogu.

Psycholog ds. uzależnień – Psycholog, który specjalizuje się w problemach uzależnień, pomaga w zrozumieniu przyczyn uzależnienia, analizuje emocje i myśli pacjenta związane z nałogiem. Psycholog wspiera osoby uzależnione w radzeniu sobie ze stresem, lękiem oraz innymi trudnymi emocjami, które mogą być związane z uzależnieniem.

Psycholog dziecięcy – Punkt zapewnia również wsparcie psychologiczne dla dzieci, które doświadczyły przemocy w rodzinie, są narażone na problemy emocjonalne lub mają trudności związane z rozwojem. Psycholog dziecięcy pracuje z najmłodszymi, pomagając im radzić sobie z emocjami i trudnymi przeżyciami, które mogą wynikać z trudnej sytuacji w rodzinie.

Pomoc świadczona w Punkcie Konsultacyjnym jest bezpłatna i skierowana do osób zamieszkałych na terenie Gminy Miedźno. Dzięki profesjonalnemu wsparciu, osoby potrzebujące pomocy mogą liczyć na pomoc w przezwyciężeniu trudności związanych z uzależnieniami, przemocą w rodzinie oraz w innych kryzysowych sytuacjach życiowych.

Tabela 6. Działalność Punktu Konsultacyjnego 2022-2024

Punkt Konsultacyjny		
Liczba rodzin korzystających z pomocy Punktu	Rok 2022	253
	Rok 2023	374
	Rok 2024	375
Rodziny z problemem alkoholowym	Rok 2022	53
	Rok 2023	74
	Rok 2024	75

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Analizując przedstawione powyżej dane można zauważyć, że na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba wzrosła liczba osób korzystających z pomocy Punktu Konsultacyjnego. Widoczny jest również wyraźny wzrost wskaźnika dotyczącego liczby rodzin korzystających z pomocy Punktu z powodu występującego problemu alkoholowego.

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W KŁOBUCKU

Artykuł KK Kwalifikacja prawna wszczętych / stwierdzonych / zakończonych:

2022 np.:

Znęcanie się nad rodziną 7 / 4 / 7

2023 np.:

Znęcanie się nad rodziną 8 / 4 / 8

2024 np.:

Znęcanie się nad rodziną 9 / 6 / 9

W związku z procedurą „Niebieskie Karty”:

Rok 2022 wszczęcie procedur - 10

Rok 2023 wszczęcie procedur - 17

Rok 2024 wszczęcie procedur - 10

ANALIZA ANKIET PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD PRACOWNIKÓW GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Cel badania

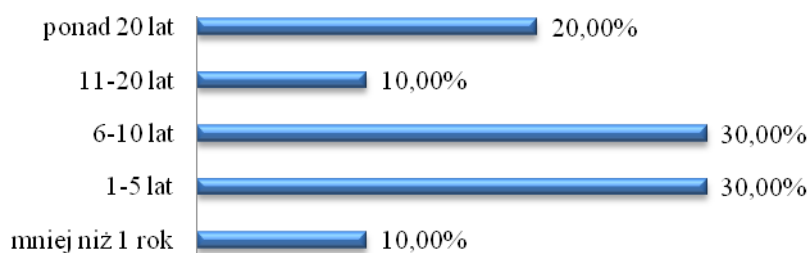
Kwestionariusz ankiety przeprowadzony wśród pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej poruszał takie zagadnienia jak:

- Czynniki wspomagające i utrudniające podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- Współpraca instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

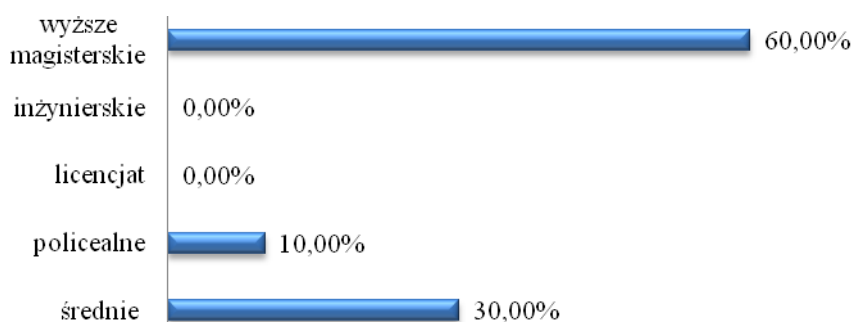
Grupa badawcza

W badaniu wzięło udział 10 pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, zróżnicowanych pod względem stażu pracy i wykształcenia, z czego 6 jest jednocześnie członkami Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wykres 1. Staż pracy pracowników GOPS

Wykres 2. Wykształcenie pracowników

Wyniki badania

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, działając w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej, najczęściej podejmuje współpracę z Policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Powiatowymi Centrami Pomocy

Rodzinie. Współpraca Zespołu Interdyscyplinarnego z innymi instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej została oceniona na poziomie dobrym.

Ponadto połowa ankietowanych pracowników potwierdziła uczestnictwo w ubiegłym roku w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. 20,00% ankietowanych potwierdziło również, że pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej mają zapewnioną superwizję.

W dalszej części ankietyzacji zapytano pracowników o to co ułatwia pracę Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w środowisku lokalnym. Odpowiedzi badanych wskazywały na prowadzenie punktu konsultacyjnego, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dotyczącego przemocy domowej, posiadanie przez sprawców przemocy świadomości nt. konsekwencji stosowania przemocy, a także wysoką świadomość mieszkańców na temat zjawiska przemocy oraz posiadanie wiedzy w zakresie instytucji świadczącej pomoc dla osób doświadczających przemocy.

Idąc dalej, poproszono ankietowanych o wskazanie na podstawie dotychczasowej pracy zasobów, które ich zdaniem podnoszą skuteczność pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy. Badani jednogłośnie przyznali, że pozytywny wpływ na podejmowanie działań w tym zakresie ma realizacja programów korekcyjno- edukacyjnych dla sprawców przemocy, jak również stałe podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy.

Wśród najistotniejszych ograniczeń w zakresie podejmowania działań profilaktycznych dotyczących problemu przemocy domowej można wskazać:

- brak specjalistycznych placówek (OIK, Centrum Pomocy itp.),
- brak grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej,
- brak możliwości odbycia terapii uzależnień na terenie gminy,
- brak środków finansowych na profilaktykę,
- niedostateczną ofertę pomocy specjalistycznej.

Jako czynnik środowiskowy, najbardziej wpływający na brak skuteczności działań na rzecz ograniczania problemu przemocy domowej, wskazano natomiast stereotypy społeczne, niedostateczny poziom świadomości w zakresie przemocy domowej oraz brak reakcji środowiska lokalnego na akty przemocy.

Z kolei definiując czynniki ze strony osób doświadczających przemocy obniżające skuteczność działań pomocy społecznej w zakresie ograniczania przemocy domowej

zwrócono uwagę na wstyd osoby krzywdzonej przed tym, że ktoś dowie się o jej problemie oraz brak współpracy ze strony osób doświadczających przemocy.

Należy również zwrócić uwagę na czynniki utrudniające działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej ze strony sprawców. Jak wynika z odpowiedzi ankietowanych jest to najczęściej brak współpracy ze strony osoby stosującej przemoc, alkoholizm lub inne uzależnienia oraz brak lub niska motywacja sprawcy do zmiany swojego postępowania.

Ankietowani wskazali również na ograniczenia wynikające z organizacji ich pracy, a przede wszystkim niewystarczającą liczbę specjalistów ds. przemocy domowej zatrudnionych w ośrodku oraz nadmierne obciążanie obowiązkami pracowników socjalnych w ramach współpracy grup diagnostyczno- pomocowych oraz przejmowanie odpowiedzialności za procedurę „Niebieskie Karty” w ramach w/w grup.

Wśród działań, które pozytywnie wpłynęłyby na skuteczność ograniczania przemocy domowej, biorący udział w badaniu wskazali przede wszystkim na superwizję pracy socjalnej, udzielanie kompleksowego wsparcia oraz specjalistyczne szkolenia dla pracowników.

DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ- GŁÓWNE WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH

Przemoc domowa stanowi jedno z najpoważniejszych wyzwań społecznych, dotycząc zarówno jednostki, jak i całe rodziny, niezależnie od ich statusu społecznego, ekonomicznego czy wykształcenia.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miedźno, można stwierdzić, że zidentyfikowane przypadki przemocy domowej, wymagają dalszej intensyfikacji działań zarówno w obszarze interwencji, jak i profilaktyki. Problem przemocy domowej mimo dostępnych narzędzi i działań, nadal stanowi istotne wyzwanie zarówno dla służb porządkowych, jak i dla instytucji wsparcia społecznego.

Skalę zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miedźno mieszkańcy oceniają raczej jako niską. Wśród dorosłych mieszkańców gminy, gdzie próba badawcza liczyła 100 osób wynika, iż 38,00% respondentów zna przynajmniej jedną rodzinę dotkniętą problemem przemocy. 19,00% potwierdziło natomiast, że doświadczyło przemocy, a osobą stosującą przemoc był współmałżonek lub ojciec. 8,00% uważa za dopuszczalne stosowanie kar cielesnych wobec dzieci, szczególnie w sytuacji kiedy inne metody wychowawcze zawodzą. 9,00% badanych przyznało się do stosowania zachowań przemocowych wobec

członków swojej rodziny. Świadomość mieszkańców w kontekście problemu przemocy domowej można uznać za stosunkowo wysoką, niemniej jednak należy zwrócić uwagę, że 27,00% przyznało się do braku wiedzy na temat instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Wyniki ankietyzacji przeprowadzonej wśród uczniów szkół również wskazują na dość wysoki poziom świadomości i wiedzy młodych osób na temat przemocy domowej oraz rówieśniczej. Do doświadczania kar cielesnych ze strony bliskich, z różną częstotliwością przyznało się 28,12% uczniów klas piątych i szóstych oraz 27,54% uczniów klas siódmych ósmych. Co więcej, 31,25% uczniów młodszych oraz 47,83% uczniów starszych potwierdziło znajomość w swoim otoczeniu osób, które doświadczyły lub doświadczają przemocy ale pozostają bez żadnej pomocy. Należy zwrócić uwagę na dość wysokie wskaźniki odpowiedzi wskazujących na brak wiedzy w zakresie instytucji świadczących pomoc dla osób doświadczających przemocy.

Co więcej, w grupie badanych rodziców liczącej 103 osoby, blisko 36,00% uważa, iż przemoc wobec dzieci na terenie gminy to raczej sporadyczne przypadki. Niemniej jednak ponad 22,00% ankietowanych potwierdziło znajomość rodzin, w których stosowana jest przemoc domowa.

Pozytywnie można ocenić poziom świadomości rodziców uczestniczących w badaniu. Zdecydowana większość jest przekonana o tym, że stosowanie kar cielesnych jest niedopuszczalne a stosowanie przemocy wobec dziecka może mieć negatywny wpływ na jego zachowania w przyszłości. Niemniej jednak kilka osób przyznało, że zdarzyło się im stracić cierpliwość i użyć siły fizycznej wobec dzieci. Ponad 37,00% badanych potwierdziło również występowanie we własnym domu agresji słownej wobec dzieci.

Ponad 19,00% spośród 52 nauczycieli uczestniczących w badaniach potwierdziło, że są w szkole uczniowie, którzy doświadczają przemocy domowej. Świadomość ankietowanych na temat zjawiska przemocy oraz wiedzę w zakresie procedur i działań podejmowanych w przypadku stwierdzenia przemocy w rodzinie ucznia, można ocenić na poziomie dobrym.

W przypadku problemu przemocy domowej z dużym prawdopodobieństwem oczekiwać można zniekształceń płynących z niechęci do ujawniania informacji o życiu prywatnym (pytania o obecność przemocy we własnych rodzinach), czy nieznajomości funkcjonowania innych rodzin lub niechęci przekazywania takich informacji (pytania o obecność przemocy w innych rodzinach). Należy również zaznaczyć, iż ankietowani biorący udział w badaniach, zapytani o znajomość rodzin/osób

doświadczających przemocy, w ramach udzielonych odpowiedzi mogli mieć na uwadze te same przypadki dotknięte problemem przemocy domowej.

Analizując dane, przekazane przez Zespół Interdyscyplinarny dotyczące procedury „Niebieskie Karty” w ciągu ostatnich trzech lat, należy wnioskować, iż problemem przemocy jest dotkniętych średnio około 18 rodzin rocznie. Są to oczywiście przypadki ujawnione, znajdujące się w rejestrach „Niebieskich Kart”, do których należy doliczyć przypadki nieujawnione. W tym względzie należy posługiwać się już szacunkami wynikającymi z innych źródeł, w tym badań ankietowych.

Przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Osoby doznające przemocy często nie chcą ujawniać problemu, obawiając się reakcji otoczenia, represji ze strony sprawcy, długich i zawiłych procedur prawnych lub też z powodu braku wiary w skuteczność działań pomocowych realizowanych przez instytucje z terenu gminy.

Podobnie jest w przypadku świadków przemocy, którzy z podobnych powodów nie decydują się na zgłoszenie zaobserwowanych aktów przemocy do odpowiednich instytucji. Prezentowane postawy mieszkańców wobec zjawiska przemocy domowej często są wynikiem panujących w społeczeństwie stereotypów. Dlatego też zalecane działania powinny skupiać się na zwiększeniu świadomości mieszkańców w zakresie problematyki przemocy domowej, poprzez organizacje różnego rodzaju spotkań edukacyjnych, informacyjnych; kampanii profilaktycznych, gdyż jak wskazują wyniki badania poziom wiedzy w tym zakresie jest niski, szczególnie jeśli chodzi o znajomość instytucji pomocowych działających na terenie gminy. W celu ochrony dzieci przed przemocą domową warto prowadzić także działania służące modelowaniu opiekuńczo-wychowawczych kompetencji rodziców.

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT została przeprowadzona w celu oceny uwarunkowań realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na terenie Gminy Miedźno. Stanowi ona narzędzie diagnostyczne pozwalające na identyfikację mocnych i słabych stron podejmowanych działań, a także szans i zagrożeń wynikających z otoczenia społecznego, prawnego i instytucjonalnego. Wnioski płynące z analizy SWOT umożliwiają określenie kierunków dalszych działań oraz skuteczniejsze planowanie i realizację zadań służących ograniczaniu zjawiska przemocy domowej i wsparciu osób jej doświadczających.

Tabela 7. Analiza SWOT

Mocne strony
• Funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej realizującego zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. • Działający Zespół Interdyscyplinarny oraz procedura „Niebieskie Karty”. • Współpraca instytucjonalna z Policją, placówkami oświatowymi, ochroną zdrowia oraz kuratorami sądowymi. • Działalność Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. • Znajomość lokalnych uwarunkowań społecznych i rodzinnych przez pracowników instytucji pomocowych. • Dostęp do podstawowych form wsparcia: pomocy socjalnej, poradnictwa, pracy socjalnej i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. • Zaangażowanie pracowników samorządowych w działania profilaktyczne i interwencyjne. • Wysoki poziom wiedzy i kompetencji pracowników GOPS zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. • Stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. • Regularna diagnoza zjawiska przemocy na terenie gminy. • Prowadzenie działalności profilaktycznej w placówkach oświatowych.
Słabe strony
• Dużo obowiązków związanych z przejęciem odpowiedzialności za procedurę „Niebieskie Karty” w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych. • Brak zaangażowania lub bardzo niskie ze strony innych podmiotów uprawnionych do realizacji procedury „Niebieskie Karty”. • Ograniczone środki finansowe przeznaczone na profilaktykę w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. • Niewystarczająca oferta pomocy specjalistycznej (psychologów, terapeutów dostępnych lokalnie). • Brak specjalistycznych placówek wsparcia (np. ośrodków interwencji kryzysowej) na terenie gminy. • Niska świadomość części mieszkańców na temat zjawiska przemocy domowej i dostępnych form pomocy.

- Ukrywanie występującego w rodzinie problemu przemocy, strach ofiary przed sprawcą, a także brak współpracy ze strony osób doświadczających przemocy.
- Brak współpracy ze strony osoby stosującej przemoc domową oraz odmowa uczestnictwa osoby stosującej przemoc w programach korekcyjno-edukacyjnych.
- Alkoholizm oraz inne uzależnienia, bądź też zaburzenia psychiczne osoby stosującej przemoc domową.
- Brak skutecznych „sankcji” wobec osób skierowanych na leczenie odwykowe.

Szanse

- Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego obejmującego wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, prawne i socjalne.
- Zwiększanie kompetencji osób zaangażowanych w realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach.
- Prowadzenie działań zapobiegających dysfunkcjom rodzin.
- Propagowanie pozytywnych wzorców rodzinnych, w tym wychowywania dzieci bez stosowania przemocy.
- Rosnąca świadomość społeczna w zakresie praw ofiar przemocy domowej.
- Rosnąca wrażliwość społeczna wobec problemu przemocy domowej, co może sprzyjać wsparciu realizacji programu.
- Wprowadzanie nowych rozwiązań prawnych wzmacniających ochronę osób doznających przemocy.
- Możliwość realizacji działań profilaktycznych w szkołach i placówkach wychowawczych.
- Wykorzystanie kampanii społecznych i narzędzi edukacyjnych do zmiany postaw społecznych.
- Obowiązkowy udział w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.
- Możliwość współpracy z innymi gminami- wymiana doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Zagrożenia

- Powiększanie się dysfunkcji rodzinnych.
- Kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym, prowadzący do przemocy domowej.
- Nasilenie problemów społecznych (bezrobocie, uzależnienia, ubóstwo) sprzyjających przemocy.
- Problemy depresyjne i zaburzenia psychiczne.
- Utrwalone stereotypy społeczne oraz przyzwolenie na przemoc domową.
- Wypalenie zawodowe osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.
- Negatywny odbiór służb społecznych.
- Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, narastająca przemoc w społecznościach rówieśniczych.
- Wykluczenie społeczne rodzin dysfunkcyjnych.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Wnioski i rekomendacje zostały opracowane na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT oraz oceny aktualnej sytuacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Miedźno. Ich celem jest wskazanie kluczowych obszarów wymagających dalszych działań oraz zaproponowanie kierunków rozwoju lokalnego systemu wsparcia, służących skuteczniejszemu ograniczaniu zjawiska przemocy domowej i poprawie bezpieczeństwa mieszkańców gminy.

Wnioski dotyczące zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miedźno:

1. Zjawisko przemocy domowej na terenie Gminy Miedźno wymaga dalszych, skoordynowanych działań ze strony samorządu oraz instytucji lokalnych, mimo funkcjonowania systemu wsparcia i procedur interwencyjnych.
2. Istniejące struktury organizacyjne, w tym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Zespół Interdyscyplinarny, stanowią solidną podstawę do realizacji działań przeciwdziałających przemocy domowej, jednak wymagają stałego wzmocnienia organizacyjnego i finansowego.
3. Ograniczona dostępność specjalistycznej pomocy psychologicznej i terapeutycznej na terenie gminy wpływa na skuteczność wsparcia udzielanego osobom doświadczającym przemocy.
4. Nadal występuje zjawisko niezgłaszania przypadków przemocy domowej, wynikające z obaw czy wstydu osób doświadczających przemocy, niskiej świadomości społecznej oraz utrwalonych stereotypów.
5. Kluczowe znaczenie ma rozwijanie działań profilaktycznych i edukacyjnych, w szczególności skierowanych do dzieci i młodzieży, a także rodzin zagrożonych występowaniem przemocy.
6. Skuteczność działań przeciwdziałających przemocy domowej uzależniona jest od jakości współpracy międzyinstytucjonalnej oraz ciągłego podnoszenia kompetencji osób realizujących zadania w tym obszarze.

Rekomendacje dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Miedźno:

1. Wzmacnianie systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej poprzez zapewnienie szerszego dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej, także we współpracy z instytucjami spoza gminy.

2. Kontynuowanie i rozwijanie współpracy w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym systematyczna wymiana informacji oraz wspólne planowanie działań interwencyjnych i profilaktycznych.
3. Podejmowanie działań zwiększających świadomość mieszkańców Gminy Miedźno na temat zjawiska przemocy domowej, jej konsekwencji oraz dostępnych form pomocy, m.in. poprzez kampanie informacyjne i działania edukacyjne.
4. Rozwijanie programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodzin, realizowanych w placówkach oświatowych oraz środowisku lokalnym.
5. Wspieranie działań skierowanych do sprawców przemocy domowej, w tym udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych, jako elementu ograniczania powrotu do zachowań przemocowych.
6. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, w celu zapewnienia skutecznej i profesjonalnej pomocy.
7. Pozyskiwanie środków finansowych z programów zewnętrznych oraz funduszy rządowych na realizację działań przeciwdziałających przemocy domowej.
8. Monitorowanie skali zjawiska przemocy domowej oraz efektywności podejmowanych działań w celu bieżącego dostosowywania Programu do aktualnych potrzeb społecznych.

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Miedźno na lata 2026-2030 są:

- mieszkańcy Gminy Miedźno,
- osoby doświadczające przemocy domowej, w tym dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne, osoby stosujące przemoc domową, świadkowie przemocy domowej, osoby, instytucje, podmioty zajmujące się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego.

REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Miedźno na lata 2026-2030 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedźnie we współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Gminy Miedźno,
- Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Miedźno,
- Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatową Komendą Policji w Kłobucku,
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi,
- Placówkami ochrony zdrowia,
- Sądem Okręgowym i Rejonowym w Częstochowie,
- Kuratorskim Zespołem Służby Sądowej,
- Prokuraturą,
- Organizacjami pozarządowymi.

CELE PROGRAMU I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie i zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miedźno oraz udzielanie wsparcia dla osób dotkniętych problemem przemocy. Opracowany Program jest integralną częścią polityki społecznej i ma na celu nie tylko reagowanie na przypadki przemocy, ale także zapobieganie im i tworzenie warunków sprzyjających zdrowym i bezpiecznym relacjom rodzinnym.

Wdrożenie programu opiera się na kilku kluczowych filarach: profilaktyce, interwencji, wsparciu i edukacji. Profilaktyka obejmuje działania mające na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat przemocy domowej oraz promowanie postaw sprzyjających rozwiązywaniu konfliktów bez użycia przemocy. Interwencja koncentruje się na zapewnieniu szybkiej i skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą, w tym dostęp do schronisk, wsparcia psychologicznego i pomocy prawnej. Wsparcie obejmuje długoterminową pomoc ofiarom przemocy, mającą na celu ich reintegrację społeczną i zawodową. Edukacja natomiast dotyczy zarówno szkoleń dla profesjonalistów, jak i programów edukacyjnych dla młodzieży i dorosłych, mających na celu kształtowanie postaw przeciwdziałających przemocy.

Na podstawie szczegółowej diagnozy sytuacji społecznej na terenie Gminy Miedźno zdefiniowano cele strategiczne oraz operacyjne wraz z kierunkami działań oraz harmonogramem. Poniżej zostały one przedstawione w formie tabelarycznej. Do każdego celu operacyjnego wskazano kierunki działań zmierzające do jego realizacji oraz prognozy zmian wynikające z ich realizacji.

Tabela 8. Cele Programu oraz kierunki działań

Cel strategiczny 1 - Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej	
Prognozowane zmiany: ▪ Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy. ▪ Zwiększenie skuteczności wsparcia dla osób dotkniętych problemem przemocy domowej. ▪ Zmniejszenie się liczby osób/rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej. ▪ Zmniejszenie skali występujących w rodzinach dysfunkcji wynikających z przemocy. ▪ Wzrost kompetencji pracowników służb zajmujących się realizacją zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. ▪ Kompleksowa realizacja zadań przez pracowników służb na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	
1.1 Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Kierunek działania 1.1.1: Prowadzenie kompleksowych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy przez Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy diagnostyczno-pomocowe powołane do realizacji procedury „Niebieskie Karty”.	
Zadania: • Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych; • Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących podejrzenia stosowania przemocy domowej oraz udzielanie stosownych informacji osobom zgłaszającym; • Planowanie i realizacja działań pomocowych.	
Wskaźniki realizacji (roczne): • Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego; • Liczba wszczętych procedur NK; • Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-A”; • Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych; • Liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych; • Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-C”; • Liczba zakończonych procedur NK.	
Termin realizacji: Działanie ciągle w okresie trwania Programu (2026-2030), częstotliwość działań uzależniona od liczby zgłoszonych przypadków przemocy domowej.	
Podmioty realizujące: ZI, GOPS, GKRPA, Policja, Sąd Rejonowy, placówki oświatowe z terenu gminy, ośrodki zdrowia.	

Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne.
Kierunek działania 1.1.2: Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową
Zadania: • Prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacjach przemocy domowej; • Występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. • Monitorowanie sytuacji rodzin, w których występuje problem przemocy.
Wskaźniki realizacji (roczne): • Liczba interwencji przeprowadzonych w związku z przemocą domową; • Liczba zawiadomień do prokuratury; • Liczba wizyt monitorujących w związku z przemocą domową.
Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2026-2030), częstotliwość działań uzależniona od liczby zgłoszonych przypadków przemocy domowej
Podmioty realizujące: Policja, Sąd Rejonowy, GOPS, ZI
Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne
Kierunek działania 1.1.3: Zapewnienie osobom dotkniętym lub zagrożonym przemocą domową pomocy w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego i rodzinnego.
Zadania: • Udzielanie informacji o miejscach świadczenia poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego oraz rodzinnego; • Praca socjalna w rodzinach, w których występuje problem przemocy.
Wskaźniki realizacji (roczne): • Liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu przemocy domowej.
Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2026-2030)
Podmioty realizujące: GOPS, ZI, GKRPA
Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne.
Kierunek działania 1.1.4: Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.
Zadania: • Prowadzenie poradnictwa o możliwościach i formach wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz jednostkach udzielających pomocy. • Promowanie i prezentacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego np. podczas organizowanych imprez lokalnych tj. spotkania informacyjne, eventy, pikniki, festyny.
Wskaźniki realizacji (roczne): • Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa w w/w zakresie • Liczba imprez, podczas których prowadzono działania informacyjne na temat działalności ZI

Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2026-2030)/ Min. 1 impreza na rok w okresie trwania Programu
Podmioty realizujące: GOPS, ZI, GKRPA
Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne
Kierunek działania 1.1.5: Zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub/i rodzinom dotkniętym przemocą domową
Zadania: • Współpraca z specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnej matki; • Pomoc w uzyskaniu mieszkania osobom dotkniętym przemocą domową, które nie mają tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową.
Wskaźniki realizacji roczne: • Liczba osób/rodzin, którym zapewniono bezpieczne schronienie w związku z doświadczaniem przemocy domowej.
Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2026-2030), częstotliwość działań uzależniona od liczby zgłoszonych przypadków przemocy domowej
Podmioty realizujące: GOPS, ZI, GKRPA
Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne

1.2 Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową
Kierunek działania 1.2.1: Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, realizacja procedury „Niebieskie Karty”
Zadania: • Informowanie osób stosujących przemoc domową o konsekwencjach jej stosowania oraz motywowanie ich do podjęcia działań zmierzających do zatrzymania przemocy.
Wskaźniki realizacji (roczne): • Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-D”
Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2026-2030), częstotliwość działań uzależniona od liczby zgłoszonych przypadków przemocy domowej
Podmioty realizujące: GOPS, ZI, grupy diagnostyczno-pomocowe, Punkt Konsultacyjny
Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne
Kierunek działania 1.2.2: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób stosujących przemoc domową
Zadania: • Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego. • Praca socjalna na rzecz osób stosujących przemoc domową.

Wskaźniki realizacji (roczne)
• Liczba osób/rodzin korzystających z poszczególnych form pomocy
Termin realizacji:
Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2026-2030), min. 2 dyżury w każdym miesiącu.
Podmioty realizujące:
GOPS, ZI, GKRPA, Punkt Konsultacyjny
Środki finansowe:
Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne
Kierunek działania 1.2.3:
Realizacja Programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej oraz dla osób stosujących przemoc
Zadania:
• Informowanie osób stosujących przemoc domową o podmiocie, który realizuje program korekcyjno- edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową lub program psychologiczno- terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową. • Zobowiązanie osób stosujących przemoc domową do zgłoszenia się, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skierowania, do uczestnictwa w programie korekcyjno- edukacyjnym lub programie psychologiczno- terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową; • Pouczanie osób stosujących przemoc domową o obowiązku niezwłocznego dostarczenia grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 6 pkt 2 i 4; • Pouczanie osób stosujących przemoc domową, że w przypadku nieusprawiedliwionego niewykonywania przez nią obowiązków określonych w art. 4 ust. 6, w tym niedostarczenia zaświadczeń, zostanie złożone zawiadomienie o popełnieniu wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń; • Informowanie właściwego starosty o skierowaniu osoby stosującej przemoc do uczestnictwa w programie korekcyjno- edukacyjnym lub programie psychologiczno- terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową oraz występuje z wnioskiem o przekazanie danych dotyczących terminów realizacji tych programów; • Zawiadamianie grupy diagnostyczno-pomocowej o skierowaniu osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno- edukacyjnym lub programie psychologiczno- terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.
Wskaźniki realizacji (roczne):
• Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych; • Liczba osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub program psychologiczno-terapeutyczny; • Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu wykroczenia przez osoby stosujące przemoc domową.
Termin realizacji:
Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2026-2030), częstotliwość działań uzależniona od liczby zgłoszonych przypadków przemocy domowej
Podmioty realizujące:
GOPS, ZI, Policja, Sąd Rejonowy, Starostwo Powiatowe
Środki finansowe:
Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne
Kierunek działania 1.2.4:
Prowadzenie działań wobec osób stosujących przemoc domową nadużywających alkoholu,

motywowanie do ograniczania spożycia alkoholu lub do podjęcia leczenia odwykowego
Zadania: • Działalność Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA); • Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego; • Kierowanie wniosków do GKRPA o skierowanie na leczenie odwykowe.
Wskaźniki realizacji (roczne): • Liczba posiedzeń GKRPA; • Liczba przeprowadzonych rozmów motywujących; • Łączna liczba wniosków, które wpłynęły do GKRPA w celu objęcia osoby podejrzewanej o stosowanie przemocy leczeniem odwykowym; • Liczba osób zobowiązanych przez Sąd do podjęcia leczenia odwykowego.
Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2026-2030), częstotliwość działań uzależniona od liczby zgłoszonych przypadków przemocy domowej
Podmioty realizujące: GKRPA, GOPS, ZI, Policja, Sąd Rejonowy
Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne

1.3 Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy domowej, podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług
Kierunek działania 1.3.1: Zapewnienie dostępu do kursów i szkoleń pracownikom służb zajmujących się realizacją zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej
Zadania: • Organizacja szkoleń/warsztatów/spotkań informacyjnych dla pracowników służb zajmujących się realizacją zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej tj. pracowników socjalnych, ZI, GKRPA.
Wskaźniki realizacji (roczne): • Liczba zorganizowanych szkoleń/warsztatów/spotkań informacyjnych dla pracowników służb zajmujących się realizacją zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej; • Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/warsztatach/spotkaniach.
Termin realizacji: Min.1 szkolenie na rok w okresie trwania Programu (2026-2030)
Podmioty realizujące: GKRPA, GOPS, ZI, Policja, Sąd Rejonowy
Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne
Kierunek działania 1.3.2: Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Miedźno, w celu dostosowania poszczególnych działań do skali zjawiska

Zadania: • Zbieranie aktualnych informacji na temat rozmiarów problemu przemocy domowej na terenie gminy oraz zasobów środowiska lokalnego (statystyki policyjne, dane GOPS, ZI, placówek oświatowych, ośrodek zdrowia), stanowiących podstawę planowanych działań; • Przygotowanie corocznych sprawozdań w zakresie przemocy domowej, monitoring i ewaluacja działań zrealizowanych w ramach Programu.
Wskaźniki realizacji (roczne): • Liczba sporządzonych sprawozdań w zakresie przemocy domowej, • Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej.
Termin realizacji: 1 sprawozdanie na rok w okresie trwania Programu (każdorocznie do końca maja)
Podmioty realizujące: ZI, GOPS, GKRPA, Policja, Sąd Rejonowy, ośrodek zdrowia, placówki oświatowe z terenu gminy
Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne

Cel strategiczny 2 - Profilaktyka i edukacja społeczna
Prognozowane zmiany: ▪ Poprawa dostępu do informacji w zakresie możliwości uzyskania wsparcia i pomocy w przypadku wystąpienia problemu przemocy domowej. ▪ Podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i wrażliwości społecznej mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy domowej i możliwości uzyskania pomocy. ▪ Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie skutków stosowania przemocy domowej. ▪ Wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców.
2.1 Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej
Kierunek działania 2.1.1: Edukacyjne kampanie społeczne i programy świadomościowe mające na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat przemocy domowej oraz dostarczenie informacji na temat dostępnych zasobów i wsparcia dla osób doświadczających przemocy
Zadania: • Organizacja warsztatów/szkoleń/spotkań informacyjnych dla społeczności lokalnej w tematyce dotyczącej przemocy domowej; • Wspieranie inicjatyw zmierzających do zmiany społecznej i kulturowej w zakresie akceptacji przemocy wobec kobiet i dzieci oraz promowanie równości płci i szacunku dla praw jednostki; • Tworzenie i dystrybucja materiałów edukacyjnych takich jak np. broszury, ulotki plakaty, dotyczących zjawiska przemocy domowej w budynkach użyteczności publicznej (np. urzędy, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia); • Organizacja lokalnych akcji społecznych propagujących styl życia wolny od agresji i przemocy (np. kampanie, spotkania, pikniki profilaktyczne); • Udział w ogólnopolskich kampaniach dotyczących przemocy domowej.
Wskaźniki realizacji (roczne): • Liczba zorganizowanych wydarzeń informacyjnych, edukacyjnych i szkoleniowych w tematyce dotyczącej przemocy domowej.

• Liczba uczestników poszczególnych wydarzeń. • Liczba materiałów informacyjnych rozpowszechnionych w społecznościach lokalnych. • Liczba przekazanych broszur, ulotek, plakatów; • Liczba zorganizowanych lokalnych akcji społeczno- edukacyjnych; • Liczba zrealizowanych ogólnopolskich kampanii edukacyjnych.
Termin realizacji: Działanie ciągle w okresie trwania Programu (2026-2030) Min. 1 zestaw materiałów informacyjnych na rok Min. 1 akcja społeczna na 3 lata Min. 1 kampania na 3 lata
Podmioty realizujące: GOPS, ZI, GKRPA, Policja, Sąd Rejonowy, ośrodek zdrowia, placówki oświatowe z terenu gminy
Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne
Kierunek działania 2.1.2: Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej na terenie Gminy Miedźno
Zadania: • Zamieszczanie informacji na stronach internetowych Urzędu Gminy Miedźno, GOPS, szkół z terenu gminy, lokalnych portali internetowych oraz w prasie lokalnej. • Prowadzenie gablot informacyjnych dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy domowej w budynkach użyteczności publicznej (np. urzędy, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia).
Wskaźniki realizacji (roczne): • Liczba ogłoszeń/ publikacji w prasie • Liczba prowadzonych gablot informacyjnych w budynkach użyteczności publicznej (np. urzędy, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia).
Termin realizacji: Działanie ciągle w okresie trwania Programu (2026-2030) Min.1 ogłoszenie/publikacja na 2 lata
Podmioty realizujące: UG, GOPS, ZI, GKRPA, Policja, Sąd Rejonowy, ośrodek zdrowia, placówki oświatowe z terenu gminy
Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne
Kierunek działania 2.1.3: Działania edukacyjne mające na celu modelowanie prawidłowych funkcji rodziny, wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców i promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy
Zadania: • Organizacja spotkań, pogadek skierowanych przede wszystkim do rodziców, w kontekście rozpoznawania zachowań przemocowych i zastępowania ich alternatywnymi, konstruktywnymi sposobami postępowania/reagowania.
Wskaźniki realizacji (roczne): • Liczba zorganizowanych spotkań/warsztatów. • Liczba osób uczestniczących w spotkaniach/ warsztatach

Termin realizacji: Działanie ciągle w okresie trwania Programu (2026-2030) Min. 1 działanie/spotkanie na 2 lata
Podmioty realizujące: GOPS, ZI, GKRPA, Policja, Sąd Rejonowy, ośrodek zdrowia, placówki oświatowe z terenu gminy
Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne

2.2 Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej wśród dzieci i młodzieży

Kierunek działania 2.2.1:

Realizacja programów i zajęć profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z zakresu umiejętności społecznych

Zadania:

- Organizacja warsztatów rozwijających u dzieci i młodzieży umiejętność wyrażania uczuć, zachowań asertywnych, efektywnej komunikacji i skutecznego rozwiązywania problemów bez użycia przemocy oraz przeciwdziałania przemocy.

Wskaźniki realizacji (roczne):

- Liczba programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych,
- Liczba osób uczestniczących w programach/ warsztatach.

Termin realizacji:

Działanie ciągle w okresie trwania Programu (2026-2030)
Min.1 program/warsztat na rok w wybranej szkole/szkołach

Podmioty realizujące:

Placówki oświatowe z terenu gminy, UG, GOPS, ZI, GKRPA, Policja

Środki finansowe:

Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne

Kierunek działania 2.2.2:

Systematyczne działania profilaktyczne i edukacyjne w placówkach oświatowych

Zadania:

- Organizacja zajęć, warsztatów, pogadek w ramach szkolnego programu profilaktyki, prowadzonych przez pedagogów, psychologów i specjalistów w dziedzinie przemocy

Wskaźniki (roczne):

- Liczba przeprowadzonych zajęć/warsztatów/pogadek przez pedagogów, psychologów i specjalistów w dziedzinie przemocy
- Liczba osób uczestniczących w zajęciach/ warsztatach/ pogadankach

Termin realizacji:

Działanie ciągle w okresie trwania Programu (2026-2030)
Min. 1 pogadanka/warsztat na rok w wybranej szkole/szkołach

Podmioty realizujące:

Placówki oświatowe z terenu gminy, UG, GOPS, ZI, GKRPA, Policja

Środki finansowe:

Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Miedźno na lata 2026-2030 będą środki własne Gminy, ewentualnie środki z budżetu województwa oraz inne, przeznaczone na realizację zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej, w tym fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne.

MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja Programu mają na celu sprawdzanie efektywności i zgodności prowadzonych działań z założonymi wcześniej celami, by w konsekwencji zwiększać efektywność pracy poszczególnych jednostek zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Określone w Programie cele, działania i wskaźniki powinny być na bieżąco monitorowane i weryfikowane, z uwzględnieniem szybko zmieniającego się otoczenia zewnętrznego oraz zasobów gminy i potrzeb jej mieszkańców, co pozwoli na ewentualną modyfikację zaplanowanych działań.

Gmina Miedźno zobowiązuje się do systematycznego monitorowania realizacji programu oraz jego regularnej ewaluacji, aby dostosowywać działania do bieżących potrzeb i wyzwań. Wszelkie działania podejmowane w ramach programu będą realizowane z poszanowaniem godności i praw osób dotkniętych przemocą, z pełnym zaangażowaniem w budowanie bezpiecznej i wspierającej społeczności lokalnej.

Program poddawany będzie ewaluacji corocznie w terminie do dnia 31 maja danego roku w oparciu o dane przygotowane przez podmioty zaangażowane w jego realizację. Na podstawie zebranych danych statystycznych i opisowych zostanie opracowane sprawozdanie zawierające podsumowanie i wnioski płynące z realizacji działań w danym roku sprawozdawczym, z uwzględnieniem priorytetów i potrzeb w zakresie przyszłych zadań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring i ewaluację programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedźnie we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację.

Ostateczne efekty realizacji Programu zostaną podsumowane w 2031 roku po zakończeniu przewidzianego okresu jego realizacji.

BIBLIOGRAFIA

Spis publikacji

Raport o stanie Gminy Miedźno za rok 2024

Redakcja naukowa Poniatowski. M, Maciejczyk- Krysiak. N, Starybrat. J, *Wybrane aspekty prawne przeciwdziałania przemocy domowej*

Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Źródła internetowe

1. <https://www.bip.miedzno.akcessnet.net>

Spis wykresów

Wykres 1. Staż pracy pracowników GOPS..... 16

Wykres 2. Wykształcenie pracowników 16

Spis tabel

Tabela 1. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną z powodu przemocy oraz uzależnień..... 10

Tabela 2. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową..... 11

Tabela 3. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego..... 12

Tabela 4. Stosowanie procedury *Niebieskie Karty* przez uprawnione podmioty 12

Tabela 5. Liczba rodzin, w których stwierdzono występowanie przemocy domowej 14

Tabela 6. Działalność Punktu Konsultacyjnego 2022-2024..... 15

Tabela 7. Analiza SWOT 21

Tabela 8. Cele Programu oraz kierunki działań 26

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) na mocy którego do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie i zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miedźno oraz udzielanie wsparcia dla osób dotkniętych problemem przemocy. Opracowany Program jest integralną częścią polityki społecznej i ma na celu nie tylko reagowanie na przypadki przemocy, ale także zapobieganie im i tworzenie warunków sprzyjających zdrowym i bezpiecznym relacjom rodzinnym.

Wdrożenie programu opiera się na kilku kluczowych filarach: profilaktyce, interwencji, wsparciu i edukacji. Profilaktyka obejmuje działania mające na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat przemocy domowej oraz promowanie postaw sprzyjających rozwiązywaniu konfliktów bez użycia przemocy. Interwencja koncentruje się na zapewnieniu szybkiej i skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą, w tym dostęp do schronisk, wsparcia psychologicznego i pomocy prawnej. Wsparcie obejmuje długoterminową pomoc ofiarom przemocy, mającą na celu ich reintegrację społeczną i zawodową. Edukacja natomiast dotyczy zarówno szkoleń dla profesjonalistów, jak i programów edukacyjnych dla młodzieży i dorosłych, mających na celu kształtowanie postaw przeciwdziałających przemocy.

Na podstawie szczegółowej diagnozy sytuacji społecznej na terenie Gminy Miedźno zdefiniowano cele strategiczne oraz operacyjne wraz z kierunkami działań oraz harmonogramem. Efektem tych działań jest przedstawiony Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej dla Gminy Miedźno na lata 2026-2030, który oparty jest na Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.